

RAMINGSTOELICHTINGEN

Toelichting op de ramingen van de budgettaire effecten van de maatregelen in de fiscale verzamelwet 2024.

1 Inhoud

1	Inhoud.....	2
2	Inleiding.....	3
3	Ramingstoelichtingen.....	4
3.1	Codificatie goedkeuring beleidsbesluit leefvervoer.....	4
3.2	Afkoop lijfrente bij arbeidsongeschiktheid.....	5
3.3	Aanpassen giftenaftrek en ANBI-regelgeving.....	6
3.4	Facturering grootverbruikers in het kader van EB.....	8
3.5	Aanpassen kring belastingplichtigen verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken.....	9

2 Inleiding

Om de transparantie te vergroten en de kwaliteit van de ramingen verder te borgen worden met ingang van het Belastingplan 2018 toelichtingen op de budgettaire ramingen van fiscale maatregelen gepubliceerd. Het is hierbij gebruikelijk om ook de certificering van de maatregelen door het Centraal Planbureau (CPB) te delen. Bij het certificeringsproces beziet het CPB als onafhankelijke instantie de budgettaire effecten van belastingmaatregelen, inclusief de inschatting van de gedragseffecten.

Echter zijn alle maatregelen in de Fiscale Verzamelwet 2024 waar het Ministerie van Financiën zijn raming voor heeft voorgelegd bij het CPB buiten haar zogeheten 'steekproef' gevallen. Voor maatregelen die 1) niet politiek gevoelig zijn, 2) een budgettair effect hebben van minder dan € 50 miljoen, en 3) geen grote onderliggende verschuivingen hebben, bepaalt het CPB op basis van een aselecte trekking of de raming voor certificering in aanmerking komt. Alle ramingen voor de FvW24 die Financiën heeft voorgelegd aan het CPB zijn buiten deze steekproef gevallen en worden daarom niet gecertificeerd.

3 Ramingstoelichtingen

3.1 Codificatie goedkeuring beleidsbesluit leefvervoer

Korte beschrijving van de maatregel

Per 1 januari 2016 wordt met terugwerkende kracht in de Wet IB 2001 een vrijstelling opgenomen van door UWV ter beschikking gesteld, verstrekt of vergoed leefvervoer. De maatregel betreft een codificatie van een eind 2021 genomen beleidsbesluit.

Tabel 1: budgettaire effect (mln euro, + is saldoverbeterend/lastenverzwarend)

	2023	2024	2025	2026	2027	Struc
Codificatie goedkeuring beleidsbesluit leefvervoer	-8	-1	-1	-1	-1	-1

Toelichting raming

- De kosten van de maatregel worden geraamd op structureel ongeveer € 1 miljoen per jaar. Deze miljoen is gebaseerd op opgelegde naheffingsaanslagen 2015. Cijfers over 2016 en latere jaren zijn niet beschikbaar, maar het UWV heeft aangegeven dat het aantal gevallen over de jaren niet substantieel is gewijzigd. Sinds 2015 is het marginaal tarief iets gestegen, de gemiddelde cataloguswaarde waarschijnlijk gestegen, maar het bijtellingspercentage gedaald van 25% naar 22%.
- Hiermee rekening houdend zijn de kosten voor het vrijstellen van leefvervoer geraamd op afgerond € 1 miljoen per jaar. De maatregel dient met terugwerkende kracht per 1 januari 2016 te worden ingevoerd. Hiermee komt het totale budgettaire beslag op € 8 miljoen in 2023 (jaarlijks € 1 miljoen over de periode 2016 tot en met 2023) en daarna jaarlijks structureel € 1 miljoen.

3.2 Afkoop lijfrente bij arbeidsongeschiktheid

Korte beschrijving van de maatregel

- Bij arbeidsongeschiktheid kan een lijfrente afgekocht worden zonder revisierente te betalen. Een voorwaarde hiervoor is dat het afkoopbedrag niet hoger mag zijn dan € 43.012 (bedrag 2022) of indien dit hoger is het gemiddelde van het inkomen van de afgelopen twee jaar.¹ Anders moet over het gehele bedrag revisierente betaald worden.
- In 2020 is reeds bij beleidsbesluit goedgekeurd dat bij overschrijden van de grens alleen over het meerdere revisierente betaald hoeft te worden.²
- Dit besluit wordt nu gecodificeerd.

Tabel 2: budgettaire effect (mln euro, + is saldoverbeterend/lastenverzwarend)

	2023	2024	2025	2026	2027	Struc
Wijzigen afkoop lijfrente bij arbeidsongeschiktheid	0	0	0	0	0	0

Toelichting raming

- Door de wijziging is er een derving van opbrengst uit revisierente. Deze derving is per geval van afkoop bij arbeidsongeschiktheid waarbij het afkoopbedrag boven de grens van € 43.012, een bedrag van 20% (revisierente) maal € 43.012 = € 8.602.
- Uit aangiftegegevens en op basis van signalen uit de Belastingdienst is af te leiden dat de situatie hoogstens enkele keren per jaar zal voorkomen.
- De derving is daarom verwaarloosbaar (<€ 0,5 miljoen per jaar).

¹ Artikel 3.133, negende lid, Wet inkomstenbelasting 2001

² Onderdeel 9.1.8 Verzamelbesluit Lijfrenten

3.3 Aanpassen giftenaftrek en ANBI-regelgeving

Korte beschrijving van de maatregelen

- Invoering per 1 januari 2024 van een verplicht taxatierapport voor giften in natura met een waarde in het economische verkeer van meer dan € 10.000;
- Codificering van een van de punten uit een eerder genomen beleidsbesluit;
- Verduidelijking ANBI-voorwaarden voor derde landen.

Invoering per 1 januari 2024 van een verplicht taxatierapport of factuur voor giften in natura met een waarde in het economische verkeer van meer dan € 10.000

De ondergrens van € 10.000 geldt afzonderlijk per kalenderjaar voor het totaal van de andere giften in natura enerzijds en voor het totaal van periodieke giften in natura anderzijds. De ondergrens van € 10.000 is van toepassing per belastingplichtige. Ingeval sprake is van een fiscaal partnerschap geldt een ondergrens van € 20.000 voor het gezamenlijke bedrag van het totaal per kalenderjaar aan andere giften in natura onderscheidenlijk het totaal per kalenderjaar periodieke giften in natura voor de belastingplichtige en zijn partner tezamen.

Codificering van een van de punten uit een eerder genomen beleidsbesluit

Het gaat hier om de mogelijkheid om in de notariële of onderhandse akte van schenking op te nemen dat de verplichting tot het doen van de periodieke gift vervalt bij arbeidsongeschiktheid of werkloosheid van de schenker(s). Als voorwaarde geldt (net als in het besluit) dat de schenker(s) niet of nauwelijks invloed hebben op voornoemde omstandigheden en dat de beëindiging ziet op de nog niet vervallen uitkeringen van de periodieke gift.

Verduidelijking ANBI-voorwaarden voor derde landen.

Dit betreft een technische wijziging in de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) teneinde te verduidelijken dat de voorwaarden die gelden voor een ANBI in Nederland, een andere lidstaat van de Europese Unie (EU) of in een bij ministeriële regeling aangewezen staat, automatisch ook gelden voor ANBI's die elders - in een zogenoemd derde land - zijn gevestigd.

Tabel 3: budgettair effect (mln euro, + is saldoverbeterend/lastenverzwarend)

	2023	2024	2025	2026	2027	Struc
Verplicht taxatierapport	0	0	0	0	0	0
Codificering beleidsbesluit	0	0	0	0	0	0
Verduidelijking ANBI-voorwaarden voor derde landen	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt

Toelichting raming

Invoering per 1 januari 2024 van een verplicht taxatierapport voor giften in natura met een waarde in het economische verkeer van meer dan € 10.000

- Over het aantal keren dat het totaal van de giften in natura in een kalenderjaar een hogere waarde in het economisch verkeer hebben dan € 10.000, zijn geen gegevens bekend. Wel is bekend dat er minder dan 5.000 gevallen/huishoudens zijn met giften van boven de € 10.000 in een kalenderjaar.
- Daarnaast is de vraag of het verplicht stellen van een taxatierapport of een (recente) factuur waaruit de waarde volgt enig effect zal hebben op het doen van de gift, dan wel op de hoogte van de waarde. De inschatting is dat het om een beperkt aantal gevallen gaat waarin het verplichte taxatierapport dan wel een (recente) factuur een zeker effect zal hebben op de opgegeven waarde. Het budgettair effect van deze maatregel wordt daarom als verwaarloosbaar ingeschat.

Codificering van een van de punten uit een eerder genomen beleidsbesluit

- Er zijn geen gegevens beschikbaar over hoe vaak een periodieke gift om genoemde redenen vervalst. De inschatting is dat dit slechts sporadisch voorkomt en het budgettaire effect hiervan verwaarloosbaar is.

Verduidelijking ANBI-voorwaarden voor derde landen

- Betreft een technische wijziging en heeft geen budgettair effect.

3.4 Facturering grootverbruikers in het kader van EB

Korte beschrijving van de maatregel

- De wet regelt aanpassing van de voorschotsystematiek. In de wet wordt geregeld dat energieleveranciers de verbruiksperiode voor hun klanten niet langer kunnen aanpassen naar maandelijkse of tweemaandelijkse termijnen, behalve bij klanten die overstappen.
- Hierdoor vervalt een potentieel voordeel dat klanten kunnen hebben van het degressieve tarief in de energiebelasting doordat zij in maanden waarin zij veel verbruiken tussentijds factureren.
- Hierdoor belanden zij sneller in een hogere schijf dan wanneer er over een geheel jaar zou worden gefactureerd.

Tabel 4: budgettaire effect (mln euro, + is saldoverbeterend/lastenverzwarend)

	2023	2024	2025	2026	2027	Struc
Facturering grootverbruikers in het kader van EB	0	2	2	2	2	2

Toelichting raming

- De raming is primair gebaseerd op een onderzoek bij klanten van een grote energieleverancier uit 2013. Hieruit bleek dat 2800 klanten gezamenlijk een voordeel van €4,2 miljoen van de voorschotsystematiek. Uitgaande van een gemiddeld verbruik van een klant en de EB tarieven uit 2013 kan hieruit een gemiddeld jaarverbruik worden geschat van 51.449 m³ gas en 5.400 KWH elektriciteit.
- Op basis van dit verbruik en de energiebelastingtarieven 2023, 2024 en 2025 is het voordeel per klant bepaald dat zij in de jaren 2023, 2024 en 2025 zouden kunnen behalen.
- Het aantal klanten dat gebruik maakt van de voorschotsystematiek is beperkt tot klanten bij kleine energieleveranciers die niet zijn aangesloten bij Energie NL. Dit is naar schatting 5% van de markt. Uitgaande van een marktaandeel van de grote energieleverancier van het onderzoek in 2013 van 23% maken naar schatting 600 klanten hiervan gebruik.

3.5 Aanpassen kring belastingplichtigen verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken

Korte beschrijving van de maatregel

- De definitie van de kring belastingplichtigen in artikel 17 van de Wet op de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken (Wvad) wordt verbreed in het wetsvoorstel Fiscale Verzamelwet 2024. De belastingplicht wordt uitgebreid met "enige andere persoon die is betrokken bij het voorhanden hebben ervan". Daardoor kan bij ondernemers die alcoholvrije dranken vanuit andere lidstaten laten afleveren bij Nederlandse klanten worden nageheven zonder dat zij de alcoholvrije dranken fysiek voorhanden hebben.

Tabel 5: budgettaire effect (mln euro, + is saldoverbeterend/lastenverzwarend)

	2023	2024	2025	2026	2027	Struc
Aanpassen kring belastingplichtigen verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken	0	21	21	21	21	21

Toelichting raming

- Op basis van het systeem voor de uitwisseling van btw informatie is de omzet bepaald wat betrekking heeft op frisdrank verkocht in Nederland waarover geen verbruiksbelasting is afgedragen. Dit is ongeveer € 79 miljoen over 1,5 jaar.
- Voor een klein aantal facturen is bepaald wat het aandeel van de gemiste verbruiksbelasting is ten opzichte van de omzet. Hieruit volgt een percentage van 11% voor blikjes en een percentage van 22% voor flessen. Er vanuit gaande dat de helft van de omzet bestaat uit flessen en de helft uit blikjes komt de opbrengst op ongeveer €9 miljoen.
- De opbrengst van € 9 miljoen wordt vervolgens vermenigvuldigd met de verhoging van het tarief van de verbruiksbelasting per 1 januari 2024 (het tarief wordt verhoogd van € 8,83 naar € 26,13). Vervolgens wordt een standaard gedragseffect van 20% toegepast. Hiermee komt de opbrengst op € 21 miljoen per jaar.